

میلغا و ه

تیبیلها اهد تبسن نیدلای یحم ءلاو و تّدوم
«تاحتفر» د ماسلام هیلع

ن یسد دمحم دیسد جاد الله قیآ هملاء تر ضد
ی نار هط ی نیسد

446 ص ، درجم حور

رد نیدلا ییحم زا عافد تهج هب اجنیا رد ام
 یرصتخم طقف ، تیدلها هب ءلاو و تّدوم ترثک
 راد عبط زا هک «تاحتوف» مهذ و تسید باب زا
 ص ات ۱۹۵ ص ، ۱ ج رد ، رسم - تغییرعلا بتکلا
 و قشع ات میئامنیم یاکح تسا هدرک رکذ ۱۹۹
 هدیسرّ دد هچ ات هک ددرگ مولعم تیدلها هب و اهلؤ
 ن سحمّ لام هک تسا ی اهنوگ هب بلاطم نیا و ؟تسا
 عبط «تعیشلا قرایشب» باتکرد هک ی ناشاک ضیف
 ی برع نبا هئطختو در ماقم رد ۱۵۲ ص ی گنس
 :دیوگی ، دنکی م هلمد و ا هب تخسو تسا هدمآرب
 تیدلها ریهدت هیا ریسفت رد ااضیا باب نیا رد و
 زئاج نآ تیاکد هک تسا هدرک رکذ ار ی بلاطم
 نآ و درنگب نآ زان اسنا تسا مزلا هکلب دشابی مذ
 ن ا بجیل ب ؛ ی کحی نأ زوجی لا . دریگ هدیدان ار
 بلاطم لامجا و هصلاخ اما و . ی وری لا و ی و طی
 هک ناملس رست فرعم رد هک تسا نیا ؛ نیدلا ییحم
 :دیوگی م دندومذ قحلم تیدلها هب ار ی و ربمایپ
 نب رفعد زا ام یارب هک !الله کدیأ نادب»
 نبا ی لعش ردپ زا ی لعن بدّمحم شر دپ زا دّمحم
 زا بلاطیباً نب ی لعن بد ن یسد شر دپ زا نیسحلا
 هدش تیاور مّلس و هلاؤ هیلع الله ی لّصد اذخ لوسر
 زا ی ذمرت و . مُهْنِمِ مَوْقِلَا ی لَوَمَ :دومرف هک تسا
 هدرک جیرخت مّلس و هلاؤ و هیلع الله ی لّصادخ لوسر
 وَ اللهُ لَهَا مُهْنِمِ نَاعَزُقِلَا لَهَا :دومرف هک تسا
 «بُهُتَّصَاذُ»

:دیوگی م اجنیا هب دسری م ات

مّلس و هلاؤ هیلع الله ی لّصد اذخ لوسر نوچ و»
 ار وا اذخ ، تسا هدوب اذخ صلاخ و ضحم هدنب
 سجر هنوگر هزا و هدرک ریهدتار و اتیدلها و
 تسا ترابع سجر .تسا هدیدانرگ کاپ ی دیلپ و

ددرگ اهنآ ی تشز و بیع بجوم هک ی زیچر هزا
 زیچر هبار س جر برع دز نرد :تسا هتفگ ءآرف
بِهْذِيْلَ اللّٰهِ دِيْرِيْ اَمْنًا ﴿﴾ :دیوگی لاعتی ادخ ؛دنیوگ ز دق
اَرِيْهَطْتُمْ مَّكْرَهَطِيْ وَ تَيِّبًا لِّهَا سَجْرًا مُّكَدَّ
 رگم دوشی مذ هداد تبسذ ی زیچر ناشیدب نیار باند
 دیاب اتمد ن انا هب بوسنم و فاضم اریز .رَهْطُمْ
 و .دشاب هتشاد ت هابش اهنآ اب هک دشاب هدوب ی سک
 ن آ رگم دنزاسی مذ بوسنم دوخ هبار ی سک اهنآ
 و .دشاب هدمآ س یدقت و تراهط مکد , وای ارب هک
 ناملس هرابرد مرکا لوسر تدهش تسانیا
 نوچ ؛تمصد و ی هلا ظفد و تراهط هب ی سراف
 ناملس» **تَيِّبًا لِّهَا اَنْمُ نَامْلَسُ** :دومرف و ا هرابرد
 و ریھطترب دنوادخ و «تسان ادناخام هر مزر ا
 ن ادناخ نیا س جر و ی دیلپ ندش هتشادرب نیامز ا
 اهنادب بوسنم هک ی ئاچ رد و ؛تسا هداد ی هاوگ
 ی سک ی نعید س دقم و رَهْطُمْ ص خشر گم دوشی مذ
 ی دنوادخ تیاند , هفاضا و تبسذ درجم هب هک
 وت نامگ , نیا دوجو اب , دشاب هدش والاحل ماشد
 س و فذ رد تیدل ها دوخ هرابرد دوب دهاوخ هچ
 ناشیا اذهیلاء ءانبد !؟ ناشدوخ تاذ و ناشدوخ
 دنتسه تراهط نیع هکلب , دنشابی م رَهْطُمْ
 دنوادخ هک ن آ رب دراد تلاد هیآ نیا , نیار باند
 و هلا و هیلاء الله ی لصد ادخلوسر ابار تیدل ها
 :ش ملاک نیا داقم رد تسا هدینادرگ کیرش ملس
 ی ارب» **اَرَّخَاتُ اَمَّ وَ لِكِبْنَدْنِمَّ مَدَّقَتْ اَمَّ اللّٰهِ اَكَا كَرَفِغِيْلٍ** ﴿﴾
 نیسپ و نیشیپ ناهانگزا وت ی ارب دنوادخ هک ن آ
 زاتفاتک و کرچ و تراذق مادک و «!درذگرد وت
 و رتراجنهان آ ی گدولآ و تسا رتدیلمپ ناهانگ
 هناعبس دنوادخ , لصا نیا رب ؟تسا رت تشز

ات - «تسا هداد رارق نارفغ دروم ار شر بمایپ
دیوگی م هک نآ

زا هکی سک و همطاف دلاوا زا عافرشد عیمج»
تمایق زور اتی سراف ناملسد لثم تسای تیدلها
سپ. دنشابی لم خاد هیانیا رد دراو نارفغ رد
تهج هب، نور هطم و ناگدشه زیکاپ دنناشیا
ی تیاند و تسای هدمآ ادخ بناج زا هکی صاصتخا
هیلع الله ی لصد دمحم تفرشد هیجان زا ناشیا هب هک
و. تسای هدوب دمحم هب ادخ تیاند و ملس و هلا و
دوشی مذرهاظ تیدلها ی ارب فرشد نیامک
ناشیا هک اریز؛ ترخا راد و تمایق زور رد رگم
و. دندرگی م روشم شزرمآ و ترغمل ادا
ربد هک دنکی هانگ اهنآ زا هکی سک، ایند رد اما
رد؛ تسای راک هبوت صخشد دننام، دوشی راج و
انز و دسرب مکاد هب و ارمان ایرج هکی تروص
رمخبرشد ایو دشاب هومذی دزد ایو دشاب هدرک
، دشاب هیدرگ هماقا ی و ربد هک دشاب هومذ
لائما و زعام دننام؛ دندرگی م روشم مهلاً اروفغم
و. دنک تّمذم ار وای سک تسین زئاج و. وای
هب هکی نامیا ابا ناملسم ره ی ارب تسای راوزس
هداتسرف ادخ هچنآ هب و ادخل و سر و ادخ
ی ادخلوق دنک قیدصت، دشابی م دقتعم تسای
لها سَجْرًا مُكْتَدَعٌ بَهْدِيلٍ ﴿ش راتفگ رد ار لاعتم
: هک دشاب هتشاد رواب و. ﴿اَرِيهَطْتُ مُكْرَهَطِي وَ تَيْبِلًا
هدشرداص تیدلها زا هک ار هچنآ عیمج دنوادخ
تسین راوزس انهیلعء انب. تسای هدیزرمآ تسای
تّمذمار نانآ، ناملسم دارفا زا ی درف چیه ی ارب
یوربا دزاسد بویعم و هدولاً هک نآ هذ و دیامذ
هداد ناشتراهط رب تدهشد دنوادخ هک ار ی ناسک

هدودز نانا زار بیعو و سجر هنوگره و تساه
 هنو دناهدش بکترم هکی لمعهطساوب هنو ؛تساه
 تیانه هکلب .دناه داتسرف شپه هکی ریخهطساوب
لِئَاذٍ وَ ؛تساهتفرگتقبسناشیا ربی دنوادخ
لِمْ يَظْعَلُ لِيُضْفَأُوذَ اللّٰهِ ؕ ءَأَشِدُّنَ مِ يَتُوذِ اللّٰهِ لِيُضْفَ

هکی ریختساهحیحصهکی تروصدردو
 نیاربانب ،تساهدش دراوی سراف ناملسهرابرد
 زارگا انهیلعو .دشابی م هجرد نیایارادیو
 نآعرشدهاظ هکی درینپتروصدی لمعه ناملس
 اورا رتّمذم نآل ماعه و درامشی م دنسپانار
 ی تیدلها هب ددرگی م بوسنم و انوچ ،درادی م
 نیاربه ،تساهدش هدودز بیعو و سجر نانا زارهکی
 ناملسرد هکی سجر نآردقب تیدلها ربه ساسا
 هکی تروصدرد ؛دوشی م هداد تبسنتساهدوب
 نودبو رهطم ،حیرصدص ذاب تیدلها ضرقلاب
 ناشیا زاکش نودب مه ناملس و دنتسه سجر
 نیامراد دیما نم هکتسالصا نیاربه و .تساه
 دسرب ناملس و ی اعهیرذ و باقعا هب هیها تیانه
 و نیسد و نسد دلاوا و باقعا هب هکی نانچمه
 صخشیا هکی ارچه .تساه دیسرتیدلها نیلاوم
 دوجو ابو ؛درادش رتسگی دنوادخ تمحر ،ی لو
 دنوادخ دزنردی قولخم ماقم و هلزنم هکی نآ
 هطساوب ار ناشیا هب نابوسنم هکی دشابهنوگنیدب
 تفارش مینادی م هکی لادرد دشخب تفارش ناشیا
 و طقف هکلب ،تسین ناشسوفن هیحان زاهنا دوخ
 هلد و تساهدیزگرب ار نانا هکتساه دنوادخ طقف
 م هکی ،ی لوی اسپ ،تساهدومن اشربرد فرشد
 اب هکی ناسک نآ هب عجار دوب دهاوخ هنوگچ و ت
 واتان اب و فرشد و دجم و دمجدجاو دوخ

دجَم بَحاص ت سا دنوادخ سپ. دنتسه بوسنم
 می واناگندب واه بنیوسنم و، ی لاعت و هناعبس
 هکنانآ، دناهترگ تیدوبع هغبص هکنانآ؛ دنشاب
 یارب تمايق زور رد تا قولخم زا ی دحأ یارب
 می س یلبا هب ادخ. تسین یرادتقا و هطلس نانا
 ار دابع و، **نَاطِلْسُ مَهْيَءُ كَأَسِيَّاءِ نَابِ**: دیوگ
 و. دیوگی م «ی دابع» و دهدی م ش دوخ هب تبسند
 دنوادخ هکنان ی دابع میبایی مندجم نارقردام
 صوصخلابن ادیعدرگم دشاب هداد تبسندوخ هب
 در او تبسند نودب «دابع» هب دروم نیا ریگرد و
 نیموصعم هرابرد وت رادنی نیاربانب. ت سا
 هب هکنانآ!؟ دوب دهاوخ هچ اهنآ زانیظوفحم
 مسارم رد و دنراد مایق دوی لاوم و دیسد دودح
 مآ و لاعأ ناشیا فرشد اُمتد. دنراد فوقو و
 هاقم نیاردا واناگندب باطقاً دنناشیاو دوب دهاوخ
 ناملس ار تیدلها هاقم فرشد باطقاً نیا زا و
 مدرم مدعأ ی سرافن املسد. ت سا هدر بثرای سراف
 هکی فوقحرب و، شن ناگندب رب ادخ قوقد هب دوب
 نیرتیوق و، دنتشاد تا قولخم رب و دوزرب مدرم
 هکتسا هرابرد و؛ قوقدن آءادأ رب دوب مدرم
لِاجِرٍ هَلَانْدَ اَيْرْتَلَابِ نَامِيْلَا نَاكَ وَدَ: دومرف ربمایپ
 هنیار ه دوبایرث هراتس رد نامیا رگا. «سرافنم
 هراشا و». دنتفایی م تسد نادب سراف زانی نادر م
 هکنانیا هب دسری مات - «ی سرافن املسد هب دومرف
 دیوگی م

دزرد تیدلها هاقم و هلزنم هکنان آزا سپ و
 ی ناملسم چیه رب هکنیا و، دش نشور وت یارب ادخ
 دروم ار نانا ناشلاعفا ربارب رد هکتسین اور
 هدرک ریھطت ار اهنآ دنوادخن وچ دهد رارق تّمذم

دیاب دنک تّمّم از ناشیا هک ی سک نیار باند ،تسا
 و ،دنکی م تشگزاب و ا دوخ هب و ا تّمّم :دنادب
 ن آ هک اریز ؛دشاب هومذی متسد و ا هب اهنآ هچرگا
 عقاو و تقیقرد هذشابیی م لظ و ا رادنپرد م لظ
 ن آ ی ادا هب م کد تعیرشدهاظ هچرگا و ؛رما
 هیشدها هبت بسدن اشیا م لظ م کد هکلب .دشاب هدرک
 و ن تخوس هب ناج و لام رد ی دنوادخت اریدقت
 ن اسنا هکی ئاههکلهمن آریظنو ،تسا ن دشق رغ
 دریمباید و دریگبش تآرگا .درادن تیاضر اهنادب
 دوخس فزردی تبیصماید و ن اسنا نابو بحم زا ی کی
 هتساوخ و تیند و دصقا اب هک دوشد رادیدپ ن اسنا
 اضقه هک تسیند زیاج و ا رب ،درادن تققاوم ن اسنا
 رد ار دوخ دیاب هکلب ؛دنک تّمّم از ادخر دق و
 هبترم رد لّ قاً لایو دروآرد اضر و میلست هبترم
 ،دور رتلااب هبترمنیا زا رگا و ؛دهد لزانتد ربص
 همه اهنیا هک ن آ ی ارب ؛دنز تسد رکشد هب
 .تسا هدیسر ادخ بناج زا هک تسا هدوبی ئاهتمعد
 یریخن آ رد ادبا دیامیند از هلحرم نیارگا و
 و طخس و تلامزا ریغن آ دمای پرد و تسیند
 رد ی زیچ ادخ اب بدا عوس و اضر مدعو بضع
 رد ناملسم صخش روطنیمه .درادن دوجو نایم
 دوشی م دراو و ا رب تبدیلها زا هکی روماعیمج
 و لها و ضرعو و ناج و لام رد دروخر بزا
 اب اهنآ عیمج ربار برد دیاب ،ن ادنواشیوخ و ابرقا
 لّ اصا و ادبا و دیامند هلباقم میلست و اضر و ربص
 هچرگا و ؛درادن اور و ددنسپن از ی تّمّم ناشیدب
 - «.ددرگ ار جانانآ رب دیاب هبعرشدهررقم ماکحاً
 :دیوگی م هک ن آ ات

دروا اجب بوبحم هچره :تفگ قداص تبّحم»

اتسپ، دوشی مامت تبجم مانهد و تسا بوبجم دورو، تاراشبل مجزا و؛ تدومل ادهدسر هچ توبژی نعم و. یلاعتی ادخی اربتسا دودو مسا رد و ترخا رد دشابی من آرثا لوصد، تبجم هک ار هچنا هب تبسندی هورگره ی اربش تا نیار دی رگید. دیامن اضتقا اهنادب ادخت مک:

اهبُّحِبُّبِحًا *** یَّتَدَنَّادوَسَّلا اِهَّبُّحِبُّبِحًا
بِلاکلا دوسد

مامت ماهر هچ هاید هقوشعم اب قشعت هجبنم» تهج هب هکی ئاجبات، مراد تسود ار ناهایس «مراد تبجم ماف هاید یاهگسد هب و ا هب تبجم:

میاهدورسد بلطم نیاهب عجار ام دوخ و
قَشَعًا و *** اَرُّطَنَّاشَبُّحًا کِبِّحِبُّبِحًا

ار یئملا رذبلا کمسلا

ی شبندن هاید مامت و ت ا ب تبجم تهجبنم» و ت ا ب ندوب مانمه تهج هب و، مرادی م تسود ار می هکن آت - «! مرادی م تسود ار ناشخرد رذب دیوگ:

لها اب تلادنیا دضرب ار و تنم رگا و» ی تسهناشیا جاتحم و تهکی تیبلها ن امرگنبتید ار و ت دنواد هکی شبام ادخلوسر جاتحم و هبنم هنوگچ سپ، تسا هدرک تیاده و اهلیسوب ن آمشاب هتشاد قوئو مدوخ هب و ت تبجم و تدوم دیدش ن م هرابرد هکی تسهنا آ ی عدم و تهکی تدوم روط هب ارم قوقد تا عارم و ی شبام هبجملار د بی نکی م ی رادبناج ن مزا و ی ئامنی م لمکا و ی تسهنا هنوگنادب تر بمایبلها اب و تهکی لاد و؟! ی زاسی م دراو ار ی بناصم و اهررض اهنادب

،تنامیا فعض زارگم دشابی مذ ن آ ادخب دنگوس
 زا و ،تسا هومذ وت هب ادخ هک یرکم زا و
 !می مهفد و می باینرد ار ن آ هک یروطب تجارتسا
 و تهک دشابی منیا و تهب یدنوادخ رکمتروص و
 و ادخ نید زا و تهک یراد داقتعا ن ادب و می ئوگی و
 تقد بلط هر ابرد و می نکمی عافد ادخ تعیرشد
 هک ار هچنآ رگم منکی مذ بلط نم : می ئوگی و
 .تسا هدرک حابم نم یرب ار ن آ بلط دنوادخ
 دشابی م جردنم ،عورشم بلطنیا تروصرد اما
 و ن تشاد رترب و بضغ و طخس و ضغب و تّمذم
 هک ن آ نودب تیپلا لها رب ار تدوخ ن تشاد مّدم
 یوراد و ! می شاب هدوب تقیقدنیا هب رعشم تدوخ
 : هک تسا ن آ کلهم ضرمنیا یرب ش خبافشد
 زا و ! می نیبند ار می قدن انآ رباربرد تدوخ یرب
 ،قدن آ بلط رد هک ن آ اتی نکل زاننت تدوخ قد
 .ددرگن جردنم مدر مشرب وت یرب هچنآ

می نامز رگم دوب می هاوخن نیملمس مکاد وت و
 فاصنا ای و می دد هماقاً وت رب ددرگ نیعتم هک
 رگان یاربانند ! ن آلها هب ار می قددر ای و می مولظم
 دیاب سپ ، می شبابی م مکاد هلاحملا و راجان هب
 اتی رادل و ذبم ن آ رد ار ن تشیوخ می عس و ش شوک
 رد می هدل زاننتش قدزا دیعفر هب ار قدب حاص
 و !تسا تیدلها زا هیلع م و حکم هک می تروص
 دیعفر یرب رضاد هلا م و حکم ،نیا دوجو ابرگا
 عرشم مکدی ناوتی م تروصنیا رد دشنش قدزا
 . می نامذ ار جا ار

تیدلها تاجرد دنوادخ رگا هنیآ ره ! می لویا
 می مّامت ،دندارگ فوشکم وت یرب ترخآ رد ار
 ن انآ ناگردب زا می ملاغ م ه نم ش ایکیا هک می نک

ماهلا ار نامحلاص و دشر هار ام به دنوادخ . مدوب
زاناملس هلزنم دد هچ ات هک رگنب سپ ! دیامرف
می مکنیا ات - «! دشابی م فرشأ به احص عیمج
:دیوگ

:هک دشابی م نآ باطقأ رارسأ هلمج زا و
نآ ،تسا هتخوما ار رکم مدع اهنا به دنوادخ
و ضغبردش ناگدنب هر ابرد دنوادخ هک ار یرکم
ی اعدا دوجو اب ،دنکی م لامعاً تیدلها توادع
لوسر هر ابرد ار دوخ تدوم و تبحم ناگدنب نآ
هک نآ ضرف اب ملس و هلا و هیلع الله ی لص ادخ
یوز هر ابرد تدوم ل اوسد دوخ تآ ما زا ادخلوسر
ترضدن آ دوخ و تسا هومذ ار دخی ابرقلا
تیرثکا اذهیلع و . دشابی م تیبالها هلمج زا مه
هر ابرد ادخر ما به ادخلوسر هک ار هچنأ مدرم زا
تسا هتساوخ اهنا زا تیدلها و یبرقلا یوز
و ادخ نایصع رما نیارد و ،دنروآی مذ یاجب
به ادخلوسر یبرقأ زا و . دنکی م ار ادخلوسر
یوزا هکی ناسک نآ به رگم دنرادن تبحم یسک
به ناشیا ،نیاربانبد . دنشاب هدید ناسحا و تبحم
سوفن به و دنراد تبحم دوخ دصاقم و ضار غأ
لها و یبرقلا یوز به دنزروی م قشع دوخ
ن ادب مدرم هک تسیئا هر کم هر مز زانیا و) . تید
» . (دشابی م راجد

لها زا روظنم :هک دشابی م نآ ام هدیقع ،یراب
و هدوب ماسلا هیلع موصعم هدر اهچ صوصخ ،تید
و ؛تسا هدیدرگ لزان ناشیا هر ابرد ریهدت هیأ
نیدلای یحم ماکرد هدر او تالیصفت نیا ،نیاربانبد
عجار ار تیبالها یو هک اجنأ زا اما . درادن دروم
نینمؤ ماریما و نینسد لسن و دلوا عیمج به

نینچ راجان، دنادی م تمایق زور ات ماسلامهیلع
:دیر گنبدامشکنیا و .تسا هومذاری حورشمتحب
اتتسا ی عدم هک ی سک نینچ هب تسا راوازسد ایآ
قوقد تما دارفا عیمج تسا مزلا تمایق زور
قوقد زا ودنیامذتاعارم هجرد نیا اتار تاداس
و دنرنگرد اَرُط و اَلاک ناشیدب تبسند دوخ
کولممو ملاغ ار دوخ هک دشاب نا اشراختفا
لها اباتو ادع و ندوبی بصان تبسند، دننادب تاداس
مِیْطَعَنْ اَنْتَهْبُ اَدَهْ کَنَاحِبُسد!؟ داد ار تیپلا